

DIDACTICA SLOVENICA

pedagoška obzorja

2025 letnik 40

1

DIDACTICA SLOVENICA – PEDAGOŠKA OBZORJA

Znanstvena revija za didaktiko *Scientific journal for didactics*

DOI: <https://doi.org/10.55707/ds-po.v40i1>

Izdajatelj *Published by*

- ☐ Pedagoška obzorja d.o.o.
- ☐ Univerza v Novem mestu

Glavni in odgovorni urednik *Editor-in-Chief*

- ☐ Dr. Marjan Blažič

Uredniški odbor *Editorial board*

- ☐ Dr. José Manuel Bautista Vallejo, Huelva, Španija
- ☐ Dr. Lukáš Durda, Ostrava, Slovakia
- ☐ Dr. Tanja Gavrov, Helsinki, Finland
- ☐ Dr. Barbara Geyer, Eisenstadt, Avstria
- ☐ Dr. Marija Javornik, Maribor, Slovenija
- ☐ Dr. Gabriela Kelemen, Arad, Romunija
- ☐ Dr. Ljupčo Kevereski, Bitola, Makedonija
- ☐ Dr. Nikola Mijanović, Nikšić, Črna gora
- ☐ Dr. Bojana Perić Prkosovački, Novi Sad, Srbija
- ☐ Dr. Jasmina Starc, Novo mesto, Slovenija
- ☐ Dr. Lazar Stošić, Beograd, Srbija
- ☐ Dr. Boško Vlahović, Beograd, Srbija
- ☐ Dr. Janez Vogrinc, Ljubljana, Slovenija

Lektor *Proofread by*

- ☐ Meta Kmetič

Prevodi *Translated by*

- ☐ Ensitra prevajanje, Brigita Vogrinec Škraba s.p.

Naslov uredništva in uprave *Editorial office and administration*

- ☐ Didactica Slovenica – Pedagoška obzorja, Na Loko 2, 8000 Novo mesto, Slovenija, EU

Spletna stran revije *Website of the journal*

- ☐ <https://www.dspo.si/index.php/dspo/index>

Elektronski naslov *E-mail*

- ☐ info@pedagoska-obzorja.si, chief.editor@didactica-slovenica.si

Revija Didactica Slovenica – Pedagoška obzorja je indeksirana in vključena v

Journal Didactica Slovenica – Pedagoška obzorja is indexed and included in

- ☐ Elsevier Bibliographic Databases (SCOPUS)
- ☐ International Bibliography of Periodical Literature / Internationale Bibliographie geistes- und sozialwissenschaftlicher Zeitschriftenliteratur (IBZ)
- ☐ Internationale Bibliographie der Rezensionen geistes- und sozialwissenschaftlicher Literatur (IBR)
- ☐ Co-operative Online Bibliographic System and Services (COBISS)

Izdajanje revije sofinancira Javna agencija za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije (ARIS).

The publication of the journal is co-financed by the Public Agency for Scientific Research and Innovation of the Republic of Slovenia (ARIS).

Naklada *Circulation*

- ☐ 230

Tisk *Printed by*

- ☐ Tiskarna Cicero, Begunje d.o.o.

Copyright © 2025 – Pedagoška obzorja podjetje za pedagoški inženiring d.o.o.

Vsebina Contents

*Dr. Mateja Marovič,
Zana Mrdavšič,
Matevž Hovnik,
Gaia Schifini Penšek*

3 Obrnjena učilnica kot primer inovativnega učenja
Flipped Classroom as an Example of Innovative Learning

*Bor Bregant,
dr. Daniel Doz,
dr. Dejan Hozjan*

19 Vpliv spola na matematično anksioznost
The Effect of Gender on Mathematics Anxiety

*Dr. Darja Antolin Drešar,
dr. Marija Javornik*

34 Narativna raziskava vključenosti staršev v matematiko z vidika otroka
A Narrative Study of Child's Views on Parental Involvement in Math

Urška Pliberšek

47 Raznolikost pedagoških metod pri poučevanju o večkulturnosti
The Diversity of Pedagogical Methods in Teaching About Multiculturalism

*Dr. Tomaž Bratina,
Tina Kolarič*

64 Uporabnost možnosti za dostopnost spletišč
Usability of Accessibility Options for Websites

*Dr. Simona Prosen,
dr. Helena Smrtnik Vitulić*

81 Čustva učencev z lažjo motnjo v duševnem razvoju v osnovnih šolah
Emotions in Students with Mild Intellectual Disability in Primary Schools

*Dr. Katja Depolli Steiner,
dr. Melita Puklek Levpušček*

94 Motivacija za učiteljski poklic, pričakovanja in zavezanost bodočih učiteljev
Motivation for the Teaching Profession, Expectations, and Commitment of Future Teachers

*Dr. Sonja Čotar Konrad,
dr. Karmen Drljić,
dr. Sonja Rutar,
dr. Blaž Simčič,
dr. Tina Štemberger*

*Denis Karahasanović,
Andraž Šterk,
Mirzeta Nuhić,
Armin Nuhić,
dr. Mirko Prosen,
dr. Sabina Ličen*

**109 Mnenje staršev o pomenu vključenosti otroka
v predšolsko izobraževanje: preliminarna
validacijska študija**

Parents' Perspective on the Role of Preschool
Education: A Validation Study

**124 Digitalna pismenost študentov v visokošolskem
izobraževanju: pilotna raziskava**

Digital Literacy for Students in Higher Education:
A Pilot Study

Obrnjena učilnica kot primer inovativnega učenja

DOI: <https://doi.org/10.55707/ds-po.v40i1.166>

Prejeto 22. 8. 2024 / Sprejeto 9. 12. 2024

Znanstveni članek

UDK 37.091.33

KLJUČNE BESEDE: obrnjena učilnica, obrnjeno učenje, vloga učiteljev/učencev, sodelovanje, prednosti/izzivi

POVZETEK – Prispevek se osredotoča na metodo obrnjene učilnice oz. obrnjenega učenja, ki predstavlja sodoben, inovativen pristop poučevanja v vzgojno-izobraževalnem prostoru. Zasnovana je na način, da so predavanja vnaprej posneta, učenci jih poslušajo izven pouka, čas v razredu pa je namenjen aktivnemu sodelovanju učencev. Tovrsten pristop učencem omogoča predvsem večjo (samo)motivacijo in fleksibilnost pri učenju, sodelovalno (participativno) učenje, razvoj kritičnega mišljenja, izkoriščanje potenciala informacijsko-komunikacijskih tehnologij, izboljšanje učne uspešnosti in trajnostnega učenja ter jih spodbuja k prevzemanju odgovornosti za lasten napredek. Prav tako pripomore k optimizaciji učinkovitosti učiteljev, odnosa in konstruktivnejši interakciji med obema deležnikoma. Čeprav obravnavani model v slovenskem vzgojno-izobraževalnem sistemu še ni implementiran do take mere kot v tujih izobraževalnih praksah, analiza sinteze relevantne (teoretične ter empirične) literature – na kateri sloni pričujoči prispevek (kljub nekaterim izzivom napram tradicionalnemu poučevanju/učenju) – pokaže številne prednosti tako za učitelja in učenca kot pouk nasploh.

Received 22. 8. 2024 / Accepted 9. 12. 2024

Scientific paper

UDC 37.091.33

KEYWORDS: flipped classroom, flipped learning, teacher/student role, collaboration, advantages/challenges

ABSTRACT – The paper focuses on the flipped classroom or flipped learning method, which is a modern, innovative approach to teaching in the educational space. It is designed so that lectures are pre-recorded, students listen to them outside of class, and class time is dedicated to active student participation. Such an approach enables students to be more (self)motivated and flexible in their learning, (co)active (participative) learning, to develop critical thinking, to exploit the potential of information and communication technologies, to improve their academic performance and sustainable learning, and to take responsibility for their own progress. It also helps to optimise teachers' performance, attitudes and more constructive interaction between the two stakeholders. Although the model under discussion has not yet been implemented in the Slovenian educational system to the same extent as in foreign educational practices, the analysis of the synthesis of relevant (theoretical and empirical) literature – on which the present paper is based (despite some challenges compared to traditional teaching/learning) – shows a number of advantages for the teacher and the student, as well as for the lessons in general.

1 Uvod

Ob vse hitrejšem tehnološkem napredku v postmoderni “družbi nenehnih sprememb, ki zahtevajo prilagajanje /.../ tako s strani posameznikov kot organizacij” (Hmelak idr., 2020, str. 147), se kažejo tudi vse večje zahteve po prilagajanju vzgojno-izobraževalnih sistemov, saj z učiteljem v centru poučevanja ni mogoče več zadostiti učenčevim potrebam, prav tako pa uspešen izobraževalni sistem ne sme omejevati učenja, temveč se mora preoblikovati iz tradicionalne strukture v sodobno (Karanezi idr., 2015). Potrebo po tem, da izobraževanje stopi izven okvirov tradicionalnega, navajata tudi Yildirim in Kiray (2016) in poudarjata, da je uporaba novih pristopov poučeva-

Vpliv spola na matematično anksioznost

DOI: <https://doi.org/10.55707/ds-po.v40i1.160>

Prejeto 26. 5. 2024 / Sprejeto 9. 12. 2024

Znanstveni članek

UDK 373.5:51+616.891.6-055.1/.2

KLJUČNE BESEDE: matematična anksioznost, spolne razlike, pouk matematike, gimnazija

POVZETEK – V prispevku analiziramo kompleksne dinamike matematične anksioznosti, spola ter akademskega uspeha, pri čemer se osredotočamo na njihove medsebojne povezave. Osvetlimo pomembnost matematike v izobraževanju ter raziščemo razlike med spoloma v matematični anksioznosti, pri čemer opišemo njene učinke na uspeh pri pouku matematike. Z empirično raziskavo smo se odločili preučiti vpliv spola na matematično anksioznost na vzorcu izbrane gimnazije v Sloveniji. Za ta namen smo se poslužili kavzalno neeksperimentalne metode in na vzorcu 177 dijakov in dijakinj prvega, drugega in tretjega letnika v šolskem letu 2023/2024 s pomočjo spletne ankete, ki je temeljila na instrumentu AMAS za merjenje matematične tesnobe, ta vpliv preverili. Instrument AMAS se je izkazal za sprejemljivega ($\alpha = 0.77$). Podatki, vezani na matematično anksioznost, niso bili normalno porazdeljeni. Vpliv spola na matematično anksioznost so vsi testi potrdili s p -vrednostjo < 0.001 . Dobljeni rezultati lahko pomagajo vzgojno-izobraževalnim institucijam pri usmeritvah v njihovem procesu, posebej tam, kjer se kažejo večji razkoraki v uspehu matematike med spoloma.

Received 26. 5. 2024 / Accepted 9. 12. 2024

Scientific paper

UDC 373.5:51+616.891.6-055.1/.2

KEYWORDS: mathematics anxiety, gender differences, mathematics education, high school

ABSTRACT – In this article, we analyze the complex dynamics of mathematics anxiety, gender, and academic success, focusing on their interconnections. We highlight the importance of mathematics in education and explore gender differences in mathematics anxiety, describing its effects on success in mathematics classes. With an empirical study, we decided to examine the influence of gender on mathematics anxiety using a selected Slovenian gymnasium (i. e. high school) as a case study. For this purpose, we employed a causal non-experimental method and, using a sample of 177 grade 10 – grade 12 (approx. 15-17 years old) students in the academic year 2023/24, assessed the impact through an online survey based on the AMAS instrument for measuring mathematics anxiety. The AMAS instrument proved to be acceptable ($\alpha = 0.77$). Mathematics anxiety was not normally distributed. All tests confirmed the influence of gender on mathematics anxiety with a p -value < 0.001 . The obtained results can assist educational institutions in their processes, especially where significant disparities in mathematics performance between genders are evident.

1 Uvod

Matematika je ena od osrednjih disciplin v širšem izobraževalnem programu (Piccirilli idr., 2023). Pomembnost matematičnih spretnosti se odraža v sodobni družbi, ki se vse bolj opira na kvantitativne podatke. To velja tako za osebni razvoj posameznika kot tudi za akademski napredek ter družbeni vpliv (Cuder idr., 2023). Na uspešnost in dosežke pa vplivajo tudi psihosocialni dejavniki (Echeverría Castro idr., 2020; Puklek Levpušček, 2014), med drugim matematična anksioznost (Barroso idr., 2021; Cuder idr., 2023; Doz idr., 2023; Puklek Levpušček, 2014). Faktorji, ki vplivajo na matematično anksioznost, so tako genetske narave kot stvar okolja (Z. Wang idr., 2014). Razlike v spolu so ekstenzivno preučevane in kažejo, da imajo ženske v povprečju blago večjo

A Narrative Study of Child's Views on Parental Involvement in Math

DOI: <https://doi.org/10.55707/ds-po.v40i1.169>

Prejeto 4. 9. 2024 / Sprejeto 9. 12. 2024

Znanstveni članek

UDK 37.091.3:51

KLJUČNE BESEDE: matematično izobraževanje, starševska vpletenost, matematične dejavnosti, kvalitativna raziskava, narativni pristop

POVZETEK – V tej kvalitativni raziskavi smo uporabili narativno analizo in analizo naracije za raziskovanje starševske vpletenosti v matematično izobraževanje z vidika otroka, ki je odrasčal ob matematično kompetentnih starših. V okviru narativne analize smo na podlagi otrokove pripovedi o matematičnih izkušnjah in vlogi matematike v njihovem družinskem življenju izluščili ključne dogodke, pripetljaje, dejanja in osebe ter konstruirali zgodbo o njegovih izkušnjah. Analiza naracije je omogočila podrobnejši vpogled v njegove matematične izkušnje in doživljanje starševske vpletenosti na področju matematike. Ugotovitve razkrivajo, kako globoko je lahko matematika vpeta v družinsko življenje, kar prinaša tako prednosti kot izzive. Medtem ko lahko starši, ki so na matematičnem področju močni, pomembno oblikujejo otrokovo izobraževanje, a je to lahko včasih zaznано kot preobremenjujoče, saj matematika prežema številne vidike vsakdanjega življenja. Raziskava izpostavlja pomembnost ustvarjanja okolij, ki spodbujajo matematično raziskovanje in neodvisnost, hkrati pa uravnavajo učne zahteve za preprečevanje stresa. Priporočila za prakso vključujejo spodbujanje integracije matematike v vsakdanje življenje, spodbujanje neodvisnega reševanja problemov in vključevanja perspektive otrok za boljše razumevanje dinamike starševske vpletenosti v matematično izobraževanje.

Received 4. 9. 2024 / Accepted 9. 12. 2024

Scientific paper

UDC 37.091.3:51

KEYWORDS: mathematics education, parental involvement, mathematical activities, qualitative research, narrative approach

ABSTRACT – In this qualitative study, we utilized a narrative analysis and analysis of narration to explore parental involvement in mathematical education from the perspective of a child raised by parents with strong mathematical backgrounds. Through the narrative analysis, we identified key events, incidents, actions, and people from the child's account of his mathematical experiences and the role of mathematics in his family life, constructing a coherent narrative of his experiences. The analysis of the narration provided a detailed insight into his mathematical experiences and perception of parental involvement in mathematics. The findings reveal how deeply mathematics can be integrated into family life, bringing both benefits and challenges. While parental expertise can profoundly shape a child's education, it may sometimes be perceived as overwhelming, with mathematics pervading many aspects of daily life. The study emphasizes fostering environments that encourage mathematical exploration and independence while balancing academic demands to prevent stress. Recommendations for practice include promoting integrative approaches to mathematics in daily life, supporting independent problem-solving, and incorporating children's perspectives in educational research to better understand the dynamics of parental involvement in mathematics education.

1 Introduction

In the realm of mathematics learning and teaching, parental involvement in child's education has gained increasing significance over the past two decades. Numerous studies highlight that active and supportive parental engagement correlates with higher academic performance and a stronger foundation in mathematical skills (Desfor-

Raznolikost pedagoških metod pri poučevanju o večkulturnosti

DOI: <https://doi.org/10.55707/ds-po.v40i1.162>

Prejeto 4. 7. 2024 / Sprejeto 9. 12. 2024

Znanstveni članek

UDK 316.73:37.091.3

KLJUČNE BESEDE: večkulturnost, pedagoške metode, dolžina delovne dobe, spol

POVZETEK – Migracije so neizogiben del globalizacijskih procesov in ena izmed značilnosti sodobnih družb. Stališča slovenskih učiteljev do večkulturnosti so že bila raziskana, primanjkuje pa domačih in tujih raziskav o pedagoških metodah, ki jih učitelji uporabljajo, ko v razredu nagovorijo področje večkulturnosti. V pričujoči raziskavi smo raziskovali pedagoške metode, ki jih učitelji uporabljajo, ko obravnavajo področje večkulturnosti. Raziskovali smo razlike v stališčih med spoloma, razlike glede na dolžino delovne dobe in predmet, ki ga učitelji poučujejo. Uporabili smo kvantitativno raziskovalno metodo, spletno anketo. Spletno anketo smo učiteljem posredovali po elektronski pošti in družbenem omrežju Facebook. V vzorec smo zajeli 181 respondentov. Učitelji pri obravnavi tematike večkulturnosti v razredu najpogosteje uporabijo metodo debate. Najpogosteje večkulturnost obravnavajo v okviru predmeta, ki ga poučujejo. Vzorec učiteljev ni reprezentativen, rezultati raziskave pa ponujajo vpogled v pedagoške metode, ki jih učitelji najpogosteje uporabljajo, ko nagovarjajo tematiko večkulturnosti.

Received 4. 7. 2024 / Accepted 9. 12. 2024

Scientific paper

UDC 316.73:37.091.3

KEYWORDS: multiculturalism, pedagogical methods, length of service, gender

ABSTRACT – Migration is an inevitable part of globalization processes and a characteristic of modern societies. Slovenian teachers' attitudes towards multiculturalism have already been researched, but there is a lack of both national and international research on the pedagogical methods that teachers use when addressing the issue of multiculturalism in the classroom. In this research, we investigated the pedagogical methods used by teachers when addressing the topic of multiculturalism. We investigated differences in attitudes between genders, differences depending on length of service and differences in the subject teachers teach. We used a quantitative research method – an online survey. Our sample included 181 respondents. Teachers most frequently use the debate method when discussing the topic of multiculturalism in the classroom. They most often address the topic of multiculturalism in the context of the subject they teach. The sample of teachers is not representative, but the research findings provide insight into the pedagogical methods teachers use most often when addressing the topic of multiculturalism.

1 Uvod

Večanje migracij, razvoj telekomunikacijskih tehnologij in spleta so posledice globalizacije, ki se med drugim kažejo v kulturni, religijski in šolski heterogenosti. Ne samo v mestnih, tudi na podeželskih šolah kmalu ne bo več kulturno homogenih razredov (Neuner, 2012, str. 13). Tolerantnost, večkulturnost in strpnost so gradniki postmodernih družb, ki so torej inkluzivne. Inkluzivne družbe sprejemajo in podpirajo različne potrebe, spoštujejo raznolikost kulturnih, jezikovnih in etničnih pripadnosti. Skladno s svojimi zmožnostmi imajo vsi člani družbe možnost sodelovanja v družbenih procesih (Cencič idr., 2010, str. 20).

Uporabnost možnosti za dostopnost spletišč

DOI: <https://doi.org/10.55707/ds-po.v40i1.163>

Prejeto 1. 7. 2024 / Sprejeto 9. 12. 2024

Znanstveni članek

UDK 004.774.6-056.262

KLJUČNE BESEDE: možnosti za dostopnost, slepe in slabovidne osebe, Zakon o dostopnosti spletišč in mobilnih aplikacij, spletišče, inkluzija

POVZETEK – Možnosti za dostopnost so nastavitve, ki osebam s posebnimi potrebami olajšajo pridobivanje in iskanje novih informacij. Ker poznamo različne skupine posebnih potreb, je pomembno, da imajo vsi možnost izbire primernih možnosti za dostopnost. Med najbolj pogostimi možnostmi za dostopnost so: spreminjanje kontrasta, spreminjanje velikosti besedila, označitev povezav in možnost uporabe spletne strani samo s tipkovnico. Obstajajo pa tudi manj pogoste možnosti za dostopnost, kot so eBralec in raba znakovnega jezika, ki pa so zaradi svoje specifičnosti bolj uporabne le določeni skupini oseb s posebnimi potrebami. Zmotno je prepričanje, da je zgolj s sledenjem smernicam za omogočanje dostopnosti zadeva že urejena in da na področju dostopnosti ni potrebno dopolnjevanje in stalno preverjanje kakovosti rešitev. Zavedati se je potrebno, da mora biti dostopnost omogočena tudi osebam z drugimi vrstami omejitev oziroma potreb. V prispevku se omejujemo na ocene slepih in slabovidnih oseb o uporabnosti ponujenih možnosti za dostopnost na izbranih spletnih straneh javnega značaja.

Received 1. 7. 2024 / Accepted 9. 12. 2024

Scientific paper

UDC 004.774.6-056.262

KEYWORDS: accessibility options, blind and visually impaired people, law on the accessibility of websites and mobile applications, website, inclusion

ABSTRACT – Accessibility options are settings that make it easier for people with special needs to acquire and search for new information. Given the diversity of groups with special needs, it is important that everyone have the opportunity to choose appropriate accessibility options. Some of the most common accessibility features include changing contrast, changing text size, highlighting links, and the ability to navigate a website using only a keyboard. In addition, there are less common accessibility features such as eReader and the use of sign language, which are more beneficial to certain groups due to their specificity. It is a misconception that simply following accessibility guidelines is enough to ensure accessibility; continuous improvement and quality assurance are necessary. It is important to recognize that accessibility must also be ensured for people with other types of disabilities or needs. This paper focuses on the assessments of blind and visually impaired people regarding the usability of the accessibility options offered on selected public websites.

1 Uvod

Na svetu je več kot milijarda ljudi s kakršno koli obliko invalidnosti, kar predstavlja 15 % svetovnega prebivalstva. Po podatkih Evropske unije naj bi bilo v Evropi več kot 80 milijonov ljudi s kakršno koli obliko invalidnosti. Število oseb s posebnimi potrebami narašča, razlogov za to je več, med najbolj pogostimi pa so: povečanje kroničnih bolezni, staranje prebivalstva in medicinski napredek, ki podaljšuje življenje (People with disabilities, b. d.; Disability, 2022).

V Republiki Sloveniji je po ocenah delež slepih in slabovidnih posameznikov primerljiv z deleži v drugih zahodnih državah, kljub temu pa manjkajo uradni statistični podatki o natančnem številu oseb z okvaro vida. Okvirne evidence vodijo Zveza društev slepih in slabovidnih Slovenije (ZDSSS) ter posamezna medobčinska društva slepih in slabovidnih (MDSS), vendar ta evidenca vključuje prostovoljno včlanjene člane. Po

Emotions in Students with Mild Intellectual Disability in Primary Schools

DOI: <https://doi.org/10.55707/ds-po.v40i1.161>

Prejeto 31. 5. 2024 / Sprejeto 9. 12. 2024

Znanstveni članek

UDK 376-056.313:159.942

KLJUČNE BESEDE: čustva, učenci, motnja v duševnem razvoju, osnovna šola s prilagojenim programom z nižjim izobrazbenim standardom, opazovanje

POVZETEK – V prispevku je prikazana analiza izražanja čustev pri učencih z lažjo motnjo v duševnem razvoju, ki obiskujejo osnovne šole s prilagojenim programom z nižjim izobrazbenim standardom ($N = 63$). Osredotočili smo se na vrsto in pogostost njihovih čustev ter na situacije, ki jih sprožijo – za ugotavljanje teh vidikov čustev smo uporabili opazovalno shemo. Rezultati kažejo, da so učenci izražali različna čustva, prevladovala pa so pozitivna. Med vsemi čustvi je bilo najpogostejše izraženo veselje, sledila je jeza. Učenci so izražali pomembno več pozitivnih kot negativnih in osnovnih kot kompleksnih čustev. Fantje so izražali pomembno več pozitivnih in osnovnih čustev kot dekleta. Situacije, ki so sprožile vsako čustvo, so bile različne. Večinoma so čustva sprožile situacije, povezane z učenjem, učnim uspehom, disciplinskimi težavami ter odnosi s sošolci in učitelji. Rezultati naše raziskave so lahko uporabni za vse pedagoge, ki delajo z učenci z lažjo motnjo v duševnem razvoju.

Received 31. 5. 2024 / Accepted 9. 12. 2024

Scientific paper

UDC 376-056.313:159.942

KEYWORDS: emotions, students, intellectual disability, primary school with an adapted programme with lower educational standards, observation

ABSTRACT – The article presents an analysis of the expression of emotions in students with mild intellectual disabilities who are attending primary schools with an adapted programme with lower educational standards ($N = 63$). An observation scheme was used to focus on the type and frequency of the students' emotions, as well as the situations that trigger them. The results show that the students expressed a variety of emotions, with positive emotions prevailing. Joy was the most frequently expressed emotion, followed by anger. The students expressed significantly more positive than negative emotions, and more basic than complex emotions, with boys expressing significantly more positive and basic emotions than girls. The situations triggering each emotion varied, but emotions were mainly triggered by situations related to learning, academic performance, disciplinary problems, and relationships with classmates and teachers. The results of the study may be applicable to all education professionals working with students with mild intellectual disabilities.

1 Introduction

The present study investigates the characteristics of the emotions expressed by students with mild intellectual disabilities (ID) in adapted primary school programmes with lower educational standards (AP with LES), and analyzes the situations that trigger the expressed emotions. For the teachers in these programmes, the expression of emotions is the most important clue in identifying students' emotions and guiding their response to them. It is therefore important to examine students' emotional expressions and recognise them in the natural setting of the classroom.

Individuals with ID exhibit neurodevelopmental deficits characterised by limitations in intellectual functioning and adaptive behaviour that develop before the age of 18 years (Lee, 2019). They have lower competence in social, conceptual and practi-

Motivacija za učiteljski poklic, pričakovanja in zavezanost bodočih učiteljev

DOI: <https://doi.org/10.55707/ds-po.v40i1.164>

Prejeto 23. 8. 2024 / Sprejeto 9. 12. 2024

Znanstveni članek

UDK 37.011.3-051

KLJUČNE BESEDE: motivacija za učiteljski poklic, altruistični motivi, intrinzični motivi, zavezanost učiteljskemu poklicu

POVZETEK – V članku predstavljamo razloge za izbiro učiteljskega poklica, pričakovanja glede poklica in zavezanost poklicu med študenti magistrskih pedagoških programov in udeleženci pedagoško-andragoškega izobraževanja (PAI). V raziskavi je sodelovalo 270 udeležencev. Rezultati kažejo, da so udeležence pri njihovi odločitvi za učiteljski poklic vodili predvsem altruistični in intrinzični razlogi, medtem ko so bili ekstrinzični razlogi manj pomembni. Udeleženci so pokazali visoko zavezanost učiteljskemu poklicu in optimistična pričakovanja glede dela z učenci in zadovoljstva s poklicem. Skupini sta se razlikovali le v zavezanosti poklicu in optimističnosti pričakovanj glede dela z učenci, ki sta bili višji pri udeležencih PAI. Rezultati raziskave kažejo na pomembnost notranje motivacije za izbiro učiteljskega poklica in potrebo po vključevanju praktičnih izkušenj v izobraževalni proces, saj te pozitivno vplivajo na motivacijo in zavezanost poklicu. Rezultati so skladni s predhodnimi raziskavami, ki kažejo, da so bodoči učitelji motivirani predvsem zaradi notranjih in altruističnih razlogov ter izkazujejo visoko raven zavezanosti poklicu.

Received 23. 8. 2024 / Accepted 9. 12. 2024

Scientific paper

UDC 37.011.3-051

KEYWORDS: motivation for choosing a teaching profession, altruistic motives, intrinsic motives, commitment to the teaching profession

ABSTRACT – In this article, we present the reasons for choosing the teaching profession, expectations regarding the profession and commitment to the profession among students of pedagogical master's programmes and participants of pedagogical-andragogical education (PAI). The study comprised 270 participants. The results show that the participants were primarily driven by altruistic and intrinsic reasons in their decision to choose the teaching profession, while extrinsic reasons were less important. The participants showed a high level of commitment and optimistic expectations of working with students and job satisfaction. The two groups differed only in commitment and optimism regarding the expectations about working with children, which were higher in the PAI participants. Our findings emphasise the importance of intrinsic motivation for choosing the teaching profession and the need to include more practical experiences in the training process, as these positively influence motivation and commitment to the profession. The results are consistent with previous research showing that prospective teachers are mainly motivated by intrinsic and altruistic reasons, and have a high level of commitment to the profession.

1 Uvod

V mnogih državah se že dolgo srečujejo s pomanjkanjem učiteljev. Zadostno število posameznikov, ki se odločajo za pedagoški poklic, in ohranjanje že zaposlenih učiteljev postajata globalni izziv (UIS, 2016). Tudi v Sloveniji je bilo že pred leti ugotovljeno, da mnogi učitelji razmišljajo o zapustitvi poklica (Slivar, 2009), kar lahko povežemo tudi z ugotovitvijo, da jih veliko kaže vsaj enega od znakov izgorelosti (Jelisavac, 2023, str. 88). Statističnih podatkov o dejanskem zapuščanju učiteljskega poklica pri nas še nimamo, je pa iz poklicnega barometra Zavoda RS za zaposlovanje razviden primanjkljaj

Sonja Čotar Konrad, PhD, Karmen Drljić, PhD, Sonja Rutar, PhD, Blaž Simčič, PhD, Tina Štemberger, PhD

Parents' Perspective on the Role of Preschool Education: A Validation Study

DOI: <https://doi.org/10.55707/ds-po.v40i1.168>

Prejeto 27. 8. 2024 / Sprejeto 9. 12. 2024

Znanstveni članek

UDK 373.2

KLJUČNE BESEDE: predšolsko izobraževanje, perspektiva staršev o vlogi predšolskega izobraževanja, validacija

POVZETEK – Raziskave kažejo, da vključenost otrok v predšolsko izobraževanje pozitivno vpliva na njihov razvoj. V Sloveniji pa predšolsko izobraževanje ni obvezno, kar pomeni, da se starši sami odločijo o (ne) vključitvi otroka v predšolsko izobraževanje. Prav zato je pomembno imeti vpogled v mnenje staršev o vlogi predšolskega izobraževanja za otrokov razvoj. V Sloveniji še ni bila opravljena celovita raziskava na to temo, zato je namen pričujočega prispevka predstaviti študijo, katere cilje je bil oblikovati in validirati lestvico Perspektiva staršev o vlogi predšolskega izobraževanja (PSvPR). Na podlagi rezultatov eksploratorne faktorске analize (EFA) in konfirmatorne faktorске analize (CFA) je bilo oblikovanih 6 področij, na katerih ima vrtec pomembno vlogo za razvoj posameznika: gibanje, digitalne kompetence, socio-čustvene spretnosti, matematika, umetnost in jezik. Preverili smo tudi zanesljivost omenjene lestvice ter za vsako od podlestvic ugotovili, da izkazuje visoko stopnjo zanesljivosti.

Received 27. 8. 2024 / Accepted 9. 12. 2024

Scientific paper

UDC 373.2

KEYWORDS: early childhood education and care, parental perspective scale, factor analysis results, validation

ABSTRACT – Research shows that enrolment of children in preschool education has a positive impact on their development. However, in Slovenia, enrolment is not obligatory, and it depends on the parents' decision. It is thus important to know the parents' perspective on the role of early childhood education and care (ECEC) in child development. In Slovenia, the parents' perspective on the role of ECEC in child development has not yet been the subject of a comprehensive and independent study. This study aimed at structuring and validating the scale Parents' Perspective on the Role of ECEC (PRECEC-p). Based on the results of the exploratory factor analysis (EFA) and confirmatory factor analysis (CFA), 6 areas of the parents' perspective were formed: Movement, Digital competences, Socio-emotional skills, Mathematics, Art, and Language. We also verified the internal consistency for each subscale and found that all subscales show a high level of reliability.

1 Introduction

The enrolment of children in high-quality preschool education has a positive impact on their development (Council of the European Union, 2011). Based on research, the positive short-term and long-term effects of quality preschool education as an important learning environment are recognized at both the individual and societal levels (Goodman & Sianesi, 2005; Council of the European Union, 2011).

Quality, systematic, and organized support for the child during the critical period, i.e. in early childhood, has a long-term effect on many areas of the child's functioning, such as emotion, cognitive development, behaviour, and socialization, which cannot be adequately compensated in later stages of life (Marjanovič Umek & Fekonja, 2008; Council of the European Union, 2011; Devjak et. al., 2020, p. 22). Additionally, preschool enrolment can be related to higher academic achievement (Agirdag et al., 2015).

Denis Karahasanović, Andraž Šterk, Mirzeta Nuhić, Armin Nuhić, dr. Mirko Prosen,
dr. Sabina Ličen

Digitalna pismenost študentov v visokošolskem izobraževanju: pilotna raziskava

DOI: <https://doi.org/10.55707/ds-po.v40i1.165>

Prejeto 23. 8. 2024 / Sprejeto 9. 12. 2024

Znanstveni članek

UDK 004:378.011.2

KLJUČNE BESEDE: digitalna pismenost, digitalne kompetence, študenti, visokošolsko izobraževanje

POVZETEK – V sodobni družbi digitalne kompetence študentov niso več samo priporočljive, ampak nujne za akademski in profesionalni uspeh. Študentom omogočajo, da kritično ocenjujejo informacije, rešujejo probleme in komunicirajo v različnih digitalnih oblikah, kar je ključno za njihovo uspešno vključevanje v delovno okolje. V luči teh potreb se raziskava osredotoča na digitalno pismenost študentov v visokošolskem izobraževanju, ki je ključna za učinkovito uporabo digitalnih tehnologij in informacijskih virov. Uporabljeni kvantitativni pristop in deskriptivna metoda s spletnim anketiranjem prek orodja IKA.si sta pokazala, da študenti v povprečju dosegajo visoko stopnjo digitalne pismenosti z značilnimi razlikami med študijskimi programi. Raziskava poudarja pomen nenehnega izobraževanja, razvoja kritičnega mišljenja in ustvarjanja spodbudnega okolja za uporabo digitalnih orodij v izobraževalnem procesu, kar omogoča maksimalen izkoristek dostopnih informacij in pripravljenost študentov na prihodnje izzive. Poudarjena je potreba po prilagajanju izobraževalnih strategij.

Received 23. 8. 2024 / Accepted 9. 12. 2024

Scientific paper

UDC 004:378.011.2

KEYWORDS: digital literacy, digital competences, students, college education

ABSTRACT – In modern society, digital skills are no longer just recommended for students, but essential for academic and professional success. They enable students to critically evaluate information, solve problems and communicate in various digital formats, which is crucial for a successful integration into the workplace. Given these requirements, the study focuses on the digital literacy of students in higher education, which is crucial for the effective use of digital technologies and information resources. Using a quantitative approach and a descriptive method with an online survey via the tool IKA.si, it was found that, on average, students achieve a high level of digital literacy, with significant differences between degree programmes. The research highlights the importance of continuous education, the development of critical thinking and the creation of a supportive environment for the use of digital tools in the educational process that maximises the use of available information and prepares students for future challenges. The need to adapt educational strategies is emphasised.

1 Uvod

Digitalna pismenost predstavlja študentovo zmožnost upravljanja z digitalnim svetom. Študent, ki je digitalno pismen, zna uporabljati osnovne računalniške programe, ki mu v večini primerov lahko v veliki meri olajšajo delo. Posamezniku prav tako omogoča neomejen dostop do velikega števila podatkov in uporabo naprednih programov za raziskovanje in učenje (López-Meneses idr., 2020). Digitalna pismenost zajema vrsto veščin za profesionalni in osebni razvoj v digitalnem gospodarstvu (Arango-Morales idr., 2020). Digitalno kompetenco lahko razumemo kot sposobnost, da znamo učinkovito uporabljati tehnologijo za izboljšanje vseh področij našega vsakdanjega življenja. Vendar digitalna kompetenca ni le izolirana spretnost, ki jo je treba razviti, temveč gre za vrsto spretnosti, sposobnosti in stališč, ki jih je treba uporabiti na različnih področjih

NAVODILA ZA AVTORJE

Avtorje prosimo, da pri pripravi znanstvenih člankov upoštevajo naslednja navodila:

- Članke sprejemamo v slovenskem in angleškem jeziku. Pošljete nam jih lahko po elektronski pošti na naslov uredništva info@pedagogoska-obzorja.si ali chief.editor@didactica-slovenica.si. Za točnost in verodostojnost podatkov odgovarja avtor.
- Znanstveni članki (brez razširjenega povzetka) naj obsegajo do 30.000 znakov s presledki. Priporočeno je, da je članek napisan v skladu z IMRAD strukturo.
- Vsak članek naj ima na posebnem listu naslovno stran, ki vsebuje ime in priimek avtorja, leto rojstva, domači naslov, številko telefona, naslov članka, akademski in strokovni naslov, naslov ustanove, kjer je zaposlen in elektronski naslov. V primeru, da je avtorjev več, se na list napiše zahtevane podatke za vsakega avtorja posebej. Vredilni avtor mora biti med avtorji napisan na prvem mestu.
- Znanstveni in strokovni članki, ne glede na jezik, morajo imeti povzetek v slovenskem in v angleškem jeziku v obsegu od 1.200 do 1.300 znakov s presledki. Povzetek in ključne besede naj bodo napisani na začetku članka. Priložiti je treba tudi razširjeni povzetek v obsegu 10.000 znakov s presledki v angleškem jeziku. V primeru, da je članek napisan v angleškem (ali kakšnem drugem) tujem jeziku, pa je potrebno priložiti razširjen povzetek v obsegu 10.000 znakov s presledki v slovenskem jeziku.
- Tabele in slike naj bodo vključene v besedilu smiselno, kamor sodijo. Slike naj bodo tudi priložene kot samostojne datoteke v ustreznem slikovnem (JPG, PNG), oziroma vektorskem (EPS, PDF) zapisu v ločljivosti vsaj 600 pik na palec (oziroma v obliki, ki bo primerna za ustrezno nadaljnjo tehnično pripravo ali dodelavo za tisk). Na gradivo, ki ne zadošča minimalnim zahtevam, posebej ne opozarjamo in ga v končni tehnični pripravi zaradi neustreznosti izpustimo. V primeru, da so v članku vključene tudi tabele, morajo biti članku priložene posebej z vsemi potrebnimi podatki (Excel tabele).
- Seznam literature uredite po abecednem redu avtorjev. Pri citiranju, povzemanju in navajanju literature upoštevajte standarda APA7 in sicer na naslednji način:
 - Za knjige: priimek in ime avtorja, leto izdaje, naslov, založba. Primer: Novak, H. (2020). Projektno učno delo. Državna založba Slovenije.
 - Za knjige v revijah: priimek in ime avtorja, leto objave, naslov revije, letnik, številka, strani. Primer: Strmcnik, F. (2020). Reševanje problemov kot posebna učna metoda. Didactica Slovenica – Pedagoška obzorja, 12(5), 3–12.
 - Za članke v zbornikih: priimek in ime avtorja, leto objave, naslov članka, podatki o knjigi ali zborniku, strani, založba. Primer: Razdevšek Pučko, C. (2020). Usposabljanje učiteljev za uvajanje novosti. V M. Tancer (ur.), Stoletnica rojstva Gustava Šiliha (str. 234–247). Univerza v Mariboru, Pedagoška fakulteta.
- Vključevanje reference v tekst: Če gre za točno navedbo, napišemo v oklepaju priimek avtorja, leto izdaje in stran (Kroftlić, 2020, str. 15). Če gre za splošno navedbo, stran izpustimo (Kroftlić, 2020).
- V primeru spletnih referenc je obvezno navajanje točne spletne strani skupaj z imenom dokumenta. Primer: Brčar, P. (2020). Kako poskrbeti za zdravje šolarjev. Inštitut za varovanje zdravja RS. <http://www.sigov.si/ivz/vsebine/zdravje.pdf> Obvezna je navedba DOI povezav, kjer obstajajo. Datumov dostopa ne pišemo.

Za vsa dodatna pojasnila ter informacije glede priprave in objave člankov, za katere menite, da niso zajeta v navodilih, se obrnite na glavnega in odgovornega urednika na elektronski naslov chief.editor@didactica-slovenica.si. Za splošnejše informacije ter tehnično pomoč pri pripravi prispevka pa se lahko obrnete na uredništvo oziroma na naš elektronski naslov info@pedagogoska-obzorja.si.

Za objavo v reviji se obračuna prispevek v višini 300 EUR, s čimer se zagotavlja hitra obravnava in nemoten potek publikacije.

AUTHORS GUIDELINES

Authors are requested to follow these guidelines when preparing scientific articles:

- Articles are accepted in Slovenian and English. They can be submitted via email to the editorial office at info@pedagogoska-obzorja.si or chief.editor@didactica-slovenica.si. The author is responsible for the accuracy and reliability of the data.
- Scientific articles (without an extended abstract) should not exceed 30,000 characters including spaces. It is recommended that the article follows the IMRAD structure.
- Each article must include a title page on a separate sheet, containing: the author's full name, year of birth, home address, telephone number, title of the article, academic and professional title, name of the institution where the author is employed, email address and ORCID ID. If there are multiple authors, the required details must be provided for each author separately. The lead author must be listed first.
- All articles must include an abstract in both Slovenian and English (1,200–1,300 characters including spaces). The abstract and keywords should be placed at the beginning of the article. An extended abstract (10,000 characters including spaces) in English must also be attached. If the article is written in English or another foreign language, an extended abstract in Slovenian (10,000 characters including spaces) must be provided.
- Tables and figures must be meaningfully included in the text where appropriate. Figures should also be submitted as separate files in a suitable format: raster images (JPG, PNG), vector graphics (EPS, PDF), minimum resolution: 600 dpi (or a format suitable for further technical processing or print preparation). Material that does not meet the minimum requirements will not be specifically flagged and may be omitted from the final publication due to inadequate quality. If tables are included in the article, they must be submitted separately as Excel files containing all necessary data.
- Arrange the reference list in alphabetical order by authors' last names. When citing, summarizing, and referencing literature, follow the APA7 standard as follows:
 - Books: Author's surname, first name, year of publication, title, publisher. Example: Novak, H. (2020). Projektno učno delo. Državna založba Slovenije.
 - Journal articles: Author's surname, first name, year of publication, journal title, volume, issue, pages. Example: Strmcnik, F. (2020). Reševanje problemov kot posebna učna metoda. Didactica Slovenica – Pedagoška obzorja, 12(5), 3–12.
 - Book chapters: Author's surname, first name, year of publication, chapter title, book/conference proceedings details, pages, publisher. Example: Razdevšek Pučko, C. (2020). Usposabljanje učiteljev za uvajanje novosti. In M. Tancer (Ed.), Stoletnica rojstva Gustava Šiliha (pp. 234–247). University of Maribor, Faculty of Education.
- Citing references in the text: For exact quotations, include the author's surname, year of publication, and page number in parentheses: (Kroftlić, 2020, p. 15). For general references, omit the page number: (Kroftlić, 2020).
- Online references: The exact webpage URL must be provided, along with the document name. Example: Brčar, P. (2020). Kako poskrbeti za zdravje šolarjev. Institute of Public Health RS. <http://www.sigov.si/ivz/vsebine/zdravje.pdf> DOI links must be included where available. Access dates are not required.

For further clarifications or information regarding article preparation and publication of articles that you feel are not covered by the guidelines, contact the Editor-in-Chief at chief.editor@didactica-slovenica.si. For general information or technical assistance with article submission, please contact the Editorial Office or our email address info@pedagogoska-obzorja.si.

A publication fee of 300 EUR is charged for journal submissions, ensuring expedited review and seamless publication.